

SKUPINA ZA KURE

Člani skupine: Blaž Blažič, Aljaž Čepon, Marko Mole, Maša Zupančič, Aljaž Rijavec (mentor in pisec poročila)

UVOD

Med 24. in 30. junijem 2006 smo se udeleženci ornitološkega tabora v skupini za kure seznanjali z biologijo in ekologijo kur (Galliformes) na Gorenjskem, ter spoznavali problematiko raziskovanja le teh.

Poskušali smo ugotoviti predvsem razširjenost in številčnost vrst kur. Naše delo je potekalo na terenu, kjer so se udeleženci tabora izurili sposobnost opazovanja sveta ter prišli v stik z naravo, katere ohranitev bo odvisna predvsem od njihovega zavedanja in spoštovanja narave ter vsega, kar v njej prebiva. Na terenu smo se seznanili tudi z ostalimi vrstami ptic, ki smo jih opazovali in se jih naučili prepoznati, nekatere tudi po petju in oglašanju.

Med kure, ki jih lahko najdemo v Sloveniji spadajo gozdni jereb *Bonasa bonasia*, ki je pri nas dokaj pogosta celoletna vrsta, belka *Lagopus mutus*, ki je redka celoletna vrsta nad drevesno mejo, ruševac *Tetrao tetrix*, celoletna vrsta nad drevesno mejo, divji petelin *Tetrao urogallus*, celoletna vrsta iglastih in mešanih starih gozdov, kotorna *Alectoris graeca*, redka celoletna vrsta, poljska jerebica *Perdix perdix*, dokaj pogosta celoletna vrsta, prepelica *Coturnix coturnix*, dokaj pogosta poletna vrsta ter fazan *Phasianus colchicus*, pogosta celoletna vrsta, ponekod jih umetno vzrejajo in naseljujejo.

METODE DELA

Na teren smo odhajali navsezgodaj zjutraj, še pred sončnim vzhodom. Terenske pohode smo opravili na območjih, kjer je bila velika verjetnost, da bomo našli kure. Za opazovanje ptic smo se posluževali kar svojih lastnih oči, od pripomočkov pa smo uporabljali daljnoglede, teleskop in celo fotoaparate. Ptice na terenu pa smo prepoznavali tudi po njihovem petju in oglašanju.

Kozačo smo najprej poslušali, če se oglašajo in če ni bilo odziva smo predvajali posnetek njenega oglašanja in nato po posnetku spet poslušali.

REZULTATI

25. junij

BEGUNJŠČICA

Pot smo začeli skozi gozdove na vznožju Begunjščice, kjer smo opazovali cikovta *Turdus philomelos*, meniščke *Parus ater*, ščinkavce *Fringilla coelebs*, velike sinice *Parus major*, dalje smo se povzpeli do planine Planince, kjer smo opazovali teritorialne polete drevesnih cip *Anthus trivialis*. Od Planince smo zavili desno po makadamski poti in nato po peš poti, ki se je vlekla ob gozdnem robu in še više, spet levo do Roblekovega doma. Po poti so se sračile šoje *Garrulus glandarius*. Nad gozdnim robom smo opazovali krokarje *Corvus corax* (6 osebkov), na gozdni meji smo opazovali samca in samico komatarja *Turdus torquatus*, tam smo našli tudi peresa ruševke *Tetrao tetrix*. Veliko višje se je spreletavala kukavica *Cuculus canorus* in navadna postovka *Falco tinnunculus* (1 osebek). Nato smo se odpravili do Tomčeve kočice in nazaj preko planine Planince.

Slika 1: Tu bi lahko našli ruševce ali belke...

26. junij

VIŠEVNIK (2050 m n. m.)

Na Viševnik smo se odpravili od lovske kočice pri Rudnem polju po smučišču na Pokljuki. Po poti ob smučišču smo opazovali gorske sinice *Parus montanus*,

meniščke *Parus ater*, ščinkavce *Fringilla coelebs*, šojo *Garrulus glandarius*. Pod vrhom sta se oglašali sivi pevki *Prunella modularis* (2 osebk), komatarja *Turdus torquatus* (2 osebk), vriskarica *Anthus spinoletta* (1 osebk), mlinarček *Sylvia curruca* (1 osebk). Na vrhu Viševnika smo poleg črede ovac opazovali drevesne cipe *Anthus trivialis* (9 osebkov), preletel nas je krokar *Corvus corax*. Na poti nazaj so nas pri lovski koči pričakali še bela pastirica *Motacilla alba* na cesti, šmarnica *Phoenicurus ochruros* strehi stavbe ter kalin *Pyrrhula pyrrhula*.

Zvečer smo odšli na Pokljuko poslušat kozačo *Strix uralensis* in polhe. Polhi so se kar oglašali, kozača pa še ne. Poslušali smo par minut, in ker se kozača ni oglasila, smo jo izzivali s posnetkom. Po 10 sekundah vrtenja posnetka se je kozača burno odzvala. Nekaj časa smo jo poslušali in med tem časom nas je celo preletela, potem smo odšli dalje. Ustavili smo se še na dveh točkah, kjer smo jo izzivali, ampak ni bilo ne duha ne sluha o njej.

Noč smo prespali na prostem in če se je kdo pustil domišljiji, da ga je po vseh teh skrivnostnih glasovih izigrala, je najverjetneje imel polne kosti strahu.

27. junij

STUDORSKI PREVAL (1892mm)

Izpod Miščovca smo se odpravili preko planine Konjščice na Studorski preval. Spodaj v gozdovih so se oglašale črnoglavke *Sylvia atricapilla*, ščinkavci *Fringilla coelebs*, cikovti *Turdus philomelos*, vrbji kovački *Phylloscopus trochilus*. Na planini Konjščici smo opazovali šmarnico *Phoenicurus ochruros*, bele pastirice *Motacilla alba*, cararje *Turdus viscivorus*. Ko smo se vzpenjali dalje smo opazovali sive pevke *Prunella modularis*. Pod prevalom smo opazovali komatarja *Turdus torquatus* (2 osebk), preletel nas je sokol selec *Falco peregrinus*, nad bližnjimi vrhovi so se spreletavale planinske kavke *Pyrrhocorax graculus* (4 osebk). Na prevalu smo se ustavili in med malico opazovali po bližnjih vrhovih ter na sosednjem Malem Draškem vrhu zapazili svizca. Po pobočju se je nekajkrat spreletel tudi planinski orel *Aquila chrysaetos*. Celo pot pa so neprestano ropotali helikopterji sem ter tja zaradi oskrbovanja planinskih koč.

28. junij

ZELENCI

Kljub malo slabšem vremenu smo se odpravili do izvira Save kjer smo naleteli na rjavega srakoperja *Lanius collurio*, mala ponirka *Tachybaptus ruficollis* (2 osebk), pikastega martinca *Tringa ochropus* (1 osebk), v okolici smo opazovali še kosa *Turdus merula*, sive vrane *Corvus cornix*, šojo *Garrulus glandarius*, ščinkavce *Fringilla coelebs*, sivo pastirico *Motacilla cinerea* ter sivega muharja *Ficedula parva*.

RATEČE

Dalje smo se odpravili do Planice vendar nas je od tam kaj kmalu pregnal dež naprej. Na poti smo pri Ratečah opazovali navadno postovko *Falco tinnunculus*, sive vrane *Corvus cornix* in med njimi tudi črno vrano *Corvus corone*.

BLEJSKI VINTGAR

Pot nas je zanesla skozi Blejski vintgar. Tam smo opazovali sive pastirice *Motacilla cinerea* (4 pari), povodne kose *Cinclus cinclus* (6 parov). Sprehodili smo se tudi po bližnji okolici in našli šmarnico *Phoenicurus ochruros*, preletel nas je škrjančar *Falco subbuteo*, zabeležili smo še rumene strnade *Emberiza citrinella* (4 osebki), pogorelčka *Phoenicurus phoenicurus* (1 osebek), rjavega srakoperja *Lanius collurio*, vijeglavki *Jynx torquilla* (2 osebka), velikega detla *Dendrocopos major*, sive muharje *Ficedula parva*, kmečke lastovke *Hirundo rustica*, in mestne lastovke *Delichon urbica*.

Slika 2: Mlad povodni kos (*Cinclus cinclus*)

Vsak dan smo se po popoldanskem počitku po kosilu odpravili tudi k **SAVI BOHINJKI** na ledeno osvežitev od soparnega dne in utrujajočega a prav prijetnega terena. Seveda tudi tam nismo ostali zaprtih oči in opazili sivo pastirico *Motacilla cinerea*, večkrat nas je preletel krokar *Corvus corax*, po strugi pa je priletel mali martinec *Actitis hypoleucos*.

ZAKLJUČEK

Na taboru v Begunjah smo med 24. in 30. junijem našli 43 vrst ptic. Območja našega delovanja so bila Begunjščica, Viševnik, Studorski preval, Zelenci, Rateče, Blejski vintgar.

Sreča nam tokrat ni bila preveč naklonjena, saj smo na vseh raziskovanih območjih imeli le eno najdišče kur in še to le par peres, a vseeno je to dober podatek.

Kljub dokaj neuspešnem »lovu« na kure so vseeno narava in dobra družba, kar gre vedno skupaj, poskrbeli za prečudovito preživljen in nepozaben čas.